

Verslag digitale bijeenkomst inwonersperspectief IZA samenwerking zorgkantoorregio Krimpen a/d IJssel, Capelle a/d IJssel en Rotterdam

---

Datum: 7 juni 2023, 16:00-17:30

Aanwezig:

1. Mathieu Baltissen (voorzitter seniorenplatform Krimpen en lid adviesraad sociaal domein op gebied van jeugd)
2. Anke van der Cammen (seniorenplatform Krimpen)
3. Willie van Leeuwen (voormalig gemeenteraadslid VVD Krimpen, lid seniorenplatform Krimpen)
4. Dennis Marck (voorzitter adviesraad Sociaal domein Capelle)
5. Paula van Twigt (lid adviesraad sociaal domein Capelle)
6. Koen van Dijk (voorzitter Brederaad 010)
7. Muel van Bunge (senior beleidsadviseur Brederaad 010)
8. Jochen Braams (manager Basisberaad)
9. Teodiros Adgeh (stagair/ervaringswerker GGZ bij Basisberaad)
10. Christiaan van Gaal (straatadvocaat bij Basisberaad)
11. Frederique van Duren, regiocoördinator IZA samenwerking en senior zorginkoper
12. Christel van Zijp, senior managing consultant Zorg en Welzijn Berenschot
13. Frederiek Bosman, consultant Zorg en Welzijn Berenschot (verslag)

Samenvatting

- Het Integraal Zorgakkoord is bij een aantal deelnemers al bekend, bij een aantal nog een wat abstract begrip. In de bijeenkomst zijn aanleiding, doel en de vraag die het IZA aan de samenwerkende regiopartijen stelt kort toegelicht.
- Belangrijke boodschap: waak voor 'systeemtaal', luister naar de vraag en taal van inwoners en leer meer vanuit de leefwereld naar het probleem te kijken. Laat de burgers participeren en verwoorden wat het probleem is. Kern is niet toekomstbestendig houden van zorg, maar vooral bouwen aan welzijn en gezond (kunnen) leven.
- Sommige partijen (bv. Basisberaad) zijn vergevorderd met een visie op de regio, anderen werken vooral met een lokaal perspectief en gericht op een doelgroep (bv. Seniorenplatform Krimpen richt zich op ouderen in die gemeente). De aanwezige partijen worden voornamelijk betrokken bij concrete projecten, soms in de formele adviesrol en steeds vaker ook als deelnemer in een samenwerkingsverband.
- Preventie, bestaanszekerheid en dichten van de gezondheidskloof zijn belangrijke thema's vanuit het inwonersperspectief.
- Er zijn zorgen dat er te veel bij de burger terecht komt door niet direct zichtbare afwenteling van zorg naar welzijn en groter beroep op (niet altijd beschikbare) informele zorg. Belangrijk is de verbinding tussen de verschillende domeinen in beeld te houden om ongewenste waterbed effecten te voorkomen en samen te zorgen dat de hulpvraag bij de juiste instantie of hulpverlener terecht komt.
- Naast het in programma's en projecten goed meenemen van het inwonersperspectief, is het vooral belangrijk te werken aan bewustwording dat straks niet alles meer zomaar geboden kan worden en de eigen verantwoordelijkheid voor gezondheid. Hoe krijgen we mensen bewust dat ze een eigen verantwoordelijkheid hebben. Communicatie speelt hierin een rol, waarbij aandacht moet bestaan voor de mensen waarmee je niet zo makkelijk in contact komt. Als mooi voorbeeld komt Burgerberaad Zeeland op tafel.

- Onder de aanwezige partijen mist nog het perspectief van jongeren, goed om dit perspectief expliciet bij deze bijeenkomsten aan te sluiten.
  - Afsluitend: goede eerste kennismaking. Inzicht gekregen waar deze organisaties mee bezig zijn. In een volgende fase (van regiobeeld naar regioplan) weer een nieuwe bijeenkomst plannen. Dan hebben we ook de thema's en opgaven waar het over gaat en kan er verdere uitwerking gegeven worden aan de samenwerkingsstructuur. In die bijeenkomst ook goede voorbeelden aanhalen zoals het Zeeuwse burgerberaad ter inspiratie. Voorkeur voor fysieke bijeenkomst in september. Het concept regiobeeld zal per mail worden gedeeld.
-

Afspraken

1. Jochen Braams van Basisberaad stuurt de ontwikkelde visie en daarbij horende visuals ter inspiratie en voor gedeeld gebruik aan alle deelnemers toe (reeds gebeurd);
  2. Contactgegevens voor het aansluiten van het jeugdperspectief worden doorgegeven aan Frederiek van Duuren van Zilveren Kruis (frederique.van.duuren@zilverenkruis.nl)
  3. Volgende afspraak wordt begin september gepland en vindt fysiek plaats (actie ZK/ Berenschot);
  4. De oplegger bij het concept-regiobeeld wordt rondgestuurd, input is via een daarbij gevoegde online vragenlijst van harte welkom (actie Berenschot, hoewel kort dag reacties op vragenlijst liefst voor 12 juni zodat deze nog meekan in de versie van 1 juli – feedback van na deze datum is ook welkom, maar wordt verwerkt in een volgende versie).
-

Uitgebreider verslag bijeenkomst

1. Opening

Christel licht de aanleiding en het doel van de bijeenkomst toe, en neemt de deelnemers mee door een voorstelronde. Frederique van Duuren licht haar rol als regiocoördinator voor de IZA opdracht toe, Anne Westendorp (vandaag niet aanwezig) is haar collega regiocoördinator vanuit de gemeenten en Berenschot ondersteunt het proces om tot het regiobeeld (voor 1 juli), het regioplan en de samenwerkingsstructuur (beiden voor 1 januari 2024) te komen.

Brede raad 010:

Onafhankelijk adviesraad van College B&W. Adviseert gevraagd en ongevraagd de gemeente over alle wetten binnen het sociaal domein. Toegankelijkheid in de stad is een belangrijk thema. Werken niet direct samen met Basisberaad. Is op termijn niet onlogisch meer op te zoeken.

Seniorenplatform (Krimpen):

Bij verordening in het leven geroepen omdat senioren groep in Krimpen erg groot is. Top-3 van NL met inwoners van 80 jaar en ouder. Formeel adviesorgaan maar worden in ook in vroegtijdig stadium betrokken bij ontwikkelingen (uitvoeringsprogramma's tot beleidsprogramma's).

Adviesraad sociaal domein (Capelle):

Vergelijkbare rol met Brede raad 010. Houden zich bezig met Wmo, jeugdwet, participatiewet, schuldhulpverlening.

Basisberaad:

Behartigt op individueel en collectief niveau belangen van kwetsbare burgers. Ervaringsdeskundigen werkzaam bij Basisberaad. Bijvoorbeeld door middel van straatadvocaat, cliëntondersteuners, ervaringstrainingen. Wens om de IZA ontwikkeling te benutten om cliëntparticipatie beter op gang te laten komen. Ook belangen behartigers van dak- en thuislozen (via o.a. de straatadvocaten).

Gevraagd wordt of er nog belangrijke partijen missen. Vanuit meerdere deelnemers wordt ingebracht dat het perspectief van de jeugd/ jongerenraad mist. Ook stichting OSO-Rotterdam zou aansluiten, maar dat is blijkbaar vandaag niet gelukt.

2. Inleiding

Toelichting op noodzaak en inhoud van het IZA. Op niveau van zorgkantoorregio komen tot een foto van de regio (regiobeeld) en wat er moet gebeuren om in 2040 een toekomstbestendig zorgsysteem te hebben (regioplan). Er zijn al veel mooie samenwerkingsverbanden en programma's in de regio, maar opvallend is dat de integrale verbinding tussen zorg en welzijn vaak nog ontbreekt. Met IZA is het idee om die verbinding te versterken.

In de 1 juli versie van het Regiobeeld zullen de belangrijkste conclusies staan over wat er in de regio 'te doen staat'. Aan het einde van het jaar dient het regioplan klaar te zijn, dan gaat het ook over het komen tot prioritaire opgaven en een werkagenda. In de tussentijd ook vormgeven van een samenwerkingsstructuur. Het idee is vooral om door te bouwen op wat er al is en goed loopt, waar nodig aan te scherpen en te zorgen voor meer verbinding en coördinatie. De vraag is op welke manier we het inwonersperspectief en de stem van 'de burger' zo goed mogelijk in deze samenwerking inbrengen (in de verschillende thema-aanpakken en ook meer integraal in de overall samenwerking over deze thema's heen).

Rode draad dialoog aan de hand van 3 vragen

Vraag 1: Wat is de visie op de regio en op welke manier zijn jullie al betrokken bij projecten en transformaties?

- Seniorenplatform Krimpen: vooral gericht op de groep ouderen in de eigen gemeente, niet persé op de bredere regio. In beginstadium betrokken geweest bij Capelle en Krimpen verbonden. Dat is door de raad gegaan met als conclusie dat het Seniorenplatform erbij gevraagd is als deelnemer van dit overleg. Naast de formele adviesrol, heeft het platform ook een rol om in een vroeg stadium mee te denken in projecten en vernieuwingen op terrein van bv. valpreventie, voeding. Daarvoor brengen we de kwetsbare ouderen in beeld. Verpleegkundigen en wijkverpleegkundigen zijn ook aangesloten, die komen bij de mensen thuis en een goed kanaal om kwetsbare mensen te bereiken.

- Bij Capelle/Krimpen verbonden wordt ook gesproken over communicatie. Hierin is steeds belangrijk rekening te houden met verschillende afkomst en achtergronden van inwoners en komen tot een gedifferentieerde aanpak.
- Adviesraad Sociaal Domein Capelle: het samenwerkingsverband Capelle en Krimpen verbonden is niet alleen een samenwerking op ambtelijk niveau maar werkt ook op het niveau van de zorginstellingen. Preventie en zorgkloof zijn belangrijke thema's. Beleid wat volgt uit projecten (bijvoorbeeld Langer Thuis) wordt gedeeld in Capelle en Krimpen verbonden. Adviesraad geeft vanuit de gemeente Capelle advies op te ontwikkelen beleid (aan college van B&W).
- Brede raad 010: Hans Nijman (programmeerteam) organiseert ook al allerlei tafels onder meer op terrein van GGZ en andere groepen. 14 juni zitten wij met aantal andere partijen met Hans Nijman om over uitdagingen in de zorg te praten. Focus ligt vaak op het verlagen van de kosten en betaalbaar houden, maar wens is er om minder vanuit systeemdruk naar probleem te kijken maar meer vanuit de leefwereld. Zaken in het regiobeeld zijn niet nieuw, dit weten we al jaren. Heel veel zaken zijn op te lossen door goed te kijken naar *bestaanszekerheid* en naar hoe we het minimum omhoog brengen. Latere kosten in de keten kunnen daarmee voorkomen worden.
- Basisberaad: het regiobeeld voelt nog als systeemlogica. Cijfers komen uit onderzoeken waar mensen een vertaling aangegeven hebben. Hoe kijkt de doelgroep, de burger hiernaar en hoe zou die dat vertalen? Volgens mij is dat de opdracht. Laat de burger participeren en in eigen bewoording weergeven waar diegene last van heeft. Wij zien de burger dagelijks en geven gevraagd en ongevraagd advies en denken kritisch mee over het cliëntperspectief. Hebben verschillende forums waarin we in gesprek gaan met cliënten (o.a. in de taskforce GGZ).
- Seniorenplatform Krimpen: op het eerste oog missen twee onderdelen in de oplegger van het basisbeeld. Preventie en bewustwording. Inwoners zijn zich niet bewust van wat er in de toekomst op hen afkomt. We moeten werken aan bewustwording. Mooi voorbeeld is 'welzijn op recept'.
- Adviesraad Sociaal Domein: herkennen de noodzaak van versterken bewustwording. Thema is hoe bereik je kwetsbare mensen. Er is veel isolatie en eenzaamheid. Alleen communiceren via reguliere kanalen gaat niet genoeg zijn. Er is een grote groep mensen die niet open staat voor contact (o.a. Zorgmijders).
  - Namens adviesraad betrokken bij groep mantelzorg.
  - Geregeld overleg met zorgaanbieders. Een harde boodschap kan je ook op een zachte manier brengen. Faciliteren van de professionals die in contact zijn met de burgers.
  - Verschillende organisaties hebben een mantelzorgacademie
- Mooi voorbeeld dat naar voren komt is Burgerberaad in Zeeland.
- Brede raad 010: in bijna alle brieven die we schrijven naar wethouders leggen we de nadruk op preventie, maar daar zitten ook haken en ogen aan. In Rotterdam wordt nu geprobeerd dagbesteding (van zorg) naar welzijn over te hevelen naar het huis van de wijk. Hier blijkt de welzijnsmedewerker dan niet op getraind te zijn.
  - Risico is dat (soms onbedoeld) afwenteling ontstaat → in het informele netwerk moet men veel meer gaan doen. Dat is makkelijk gezegd, maar komt niet zomaar goed. Dit is een zorg van veel burgers.

Vraag 2: Op welke manier communiceren jullie al over IZA?

Nog niet heel actief, maar door het Basisberaad/ Zorgbelang inclusief is wel al een mooie handreiking ontwikkeld en daarbij horende visuals die goed bruikbaar zijn voor communicatie. Dit zal worden gedeeld met de bredere groep, zodat we van elkaar kunnen leren.

Vraag 3: Welke rol/betrokkenheid zou het inwonersperspectief moeten of kunnen hebben in de slag van regiobeeld naar regioplan?

- Vanuit Zorgbelang/ Basisberaad bestaan hele duidelijke ideeën hoe we dit samen zouden kunnen doen. Verschillende gemeenten hebben gevraagd of Basisberaad iets kan doen in netwerkvorming om daar informatie op te halen, het gesprek mee te voeren. Zelf voorkeur voor *Focusgroepen* waarin rondom IZA inbreng kan worden geleverd – zo kun je naast beleids-, financieel en zorgverlenersperspectief ook het inwonersperspectief meenemen. De opgestelde infographic wordt gedeeld met alle partijen.
- Er worden al veel bijeenkomsten georganiseerd in Krimpen om mensen bewust te maken van wat de mensen allemaal moeten doen. Je moet communiceren, mensen weten anders niet hoe het veld van zorg en welzijn in ontwikkeling is.

Er is nog meteen een heel eenduidig beeld over hoe de burgers vertegenwoordigd zouden kunnen worden in de IZA samenwerking, mede gezien de grote diversiteit aan doelgroepen en de grote regio waarop de IZA samenwerking plaatsvindt.

Het zou goed zijn als in het regioplan een apart thema wordt gevormd waarin het werken aan 'gezond leven' centraal staat. Minder richten op de zorgtransformatie, meer richten op bouwen aan wat nodig is om meer mensen in staat te stellen om gezond te leven.

Het is daarnaast interessant om kennis te nemen en te leren van het voorbeeld Burgerberaad in Zeeland – daar wordt al heel actief gewerkt aan bewustwording en inbreng vanuit inwoners. Wellicht lukt het om iemand vanuit Zeeland in een volgende bijeenkomst uit te nodigen om over hun aanpak meer te delen.

Afspraak is om elk geval in deze samenstelling een paar keer bij elkaar te komen, te starten in een fysieke vervolgbijeenkomst die begin september gepland zal worden (actie ZK/ Berenschot).